

## **Необхідність управління процесом опанування технічними прийомами рисунка.**

В тезах наголошується на необхідності цілеспрямованого і свідомого управління процесом опанування знаннями та вміннями техніки рисунка - галузі знань, що опікуються практикою процесу образотворення, оскільки в сучасній художній освіті він зведений до самоплинного випадково-природнього процесу, як і на рівні розвитку рухових рисувальних функцій руки, так і на рівні розвитку графічної мови, так і у володінні рисувальними матеріалами і загалом в свідомому опануванні та використанні технічних прийомів.

Ключові слова: рисунок, техніка рисунка, технічний прийом, управління процесом.

Опанування рисунком складний та багатогранний процес, який включає в себе різноманітні компоненти – вміння сприймати та аналізувати об'єкт зображення і сам рисунок, постановку ока, знання законів і правил реалістичної передачі на площині якостей навколишнього світу, законів перспективи і композиції, знання анатомії, шар загально-художніх задач, що вимагає вміння стилізувати, робити спрощення, відбір та інше.

Серед цих задач не останнє місце займає задача опанування практикою процесу образотворення, тобто сукупністю реальних практичних дій і рухів, фізичної взаємодії матеріалів, що переводить сприйняття природи, теоретичні знання, уявний образ у свідомості в зображення, що матеріально існує і візуально сприймається, те що ще називають роботою руки, а в науковій літературі – технікою рисунка (основною об'єднуючою складовою якої і є технічні прийоми).

Досліджуючи практику навчання в сучасних педагогічних і художніх вузах можна зазначити, що опанування технікою носить некерований, випадковий характер. Надання технічних знань чи показ технічних прийомів

відбувається час від часу на протязі всього терміну навчання, зазвичай у вигляді рекомендацій викладача під час роботи студентів. До того ж рекомендації надаються не всім студентам, а окремим особам, в роботах яких викладач звернув увагу на деякий технічний недолік, чи пропонує як можна технічно розв'язати певну образотворчу задачу.

Загальний розвиток рисувальних рухів руки, координації м'язових зусиль і рухових навичок, що складають основу моторики образотворчих дій також носить стихійний, побічний характер і протікає повільно і не регульовано впродовж усього часу занять рисунком, тобто в наслідок природної постійної практичної роботи. Подібна ситуація щодо розвитку руки в результаті обмежує свободу і легкість процесу рисування, можливість опанування новими графічними засобами, рисувальними матеріалами, технічними прийомами, впливає на якість вирішення нових образотворчих задач.

В сучасній навчальній діяльності опанування технічними знаннями, навиками і вміннями відбувається безпосередньо під час рисування, і ефективність цього опанування дуже низька, оскільки саме ці знання і уміння є засобами протікання цієї діяльності, запорукою її успішності. Оволодіння технічними прийомами, а так матеріалами і засобами йде саме під час їх використання з метою зображення. Ситуація одночасного опанування зображальною грамотою і її технікою знижує якість обох процесів, призводить до нераціонального використання, а іноді втрати навчального часу.

Отже можна підсумувати що в сучасній художній школі (і ХГФ як її невід'ємній частині) опанування технікою це природній самоплинний процес поступового, впродовж років навчання, «набивання руки», по суті його нема не тільки як послідовного раціонального керованого процесу опанування технікою рисування, по суті його нема взагалі.

Необхідно надання певного теоретичного матеріалу, необхідні конкретні практичні завдання і вправи, кількість яких має бути достатня і для забезпечення різноманітності прийомів і для розвитку рухових рисувальних

функцій руки, і виділення на це учбового часу. Необхідна конкретна робота викладача, його пояснення і практичний показ, як всім студентам, так і індивідуально. Отже потрібна комплексна методика, цілеспрямоване управління процесом, і скажемо конкретно – окрема дисципліна на початку першого року навчання.